

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 19.10.2017, 1705/01.01/2017 MMM041:00/2017

LAUSUNTO YHTEISEN KALASTUSPOLITIIKAN SEURAAMUSJÄRJESTELMÄSTÄ JA VALVONNASTA ANNETUN LAIN (1188/2014) MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä Eduskunnalle yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) muuttamisesta. Maaseutuvirasto (Mavi) kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

1) Valvontatehtävät, 11 §:n muuttaminen

Mavi kannattaa kyseisen 11 §:n muuttamista hallituksen esityksen mukaisesti siten, että ELY-keskuksen / valvontaviranomaisen olisi saatettava rikkomusepäily viipymättä tiedoksi rikkomusepäilyn kohteena olevalle toimijalle. Mavi katsoo tärkeäksi sen, että ELY-keskuksen tarkastuksen jälkeen asianomistaja (rikkomuksesta epäilty taho) saa viipymättä tiedon tarkastuksesta ja siitä, että rikkomusepäily on vireillä ja asian on mahdollisesti saatettu valvontaviranomaisesta eteenpäin seuraavan viranomaisen (Mavin) käsiteltäväksi. Näin asianomistaja saa heti tiedon siitä, että häneen on kohdistunut rikkomusepäily ja tehty teko on mahdollisesti vastoin vallitsevia säädöksiä.

Tässä yhteydessä Mavi haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota hallituksen esityksen perusteissa esitettyihin syihin siitä, että asioiden käsittely Mavissa on huomattavasti viivästynyt. Hallintomenettelyprosessi, jossa rikkomusmaksut määrätään, on kirjallista menettelyä ja hyvin hidas prosessi. Näin ollen hallituksen esityksessä mainittu yhden kuukauden määräaika on ollut jo alun perin mahdoton toteuttaa. Laki (1188/2014) astui voimaan tammikuussa 2015 ja Mavissa aloitti 1 työntekijä syyskuussa 2015 käsittelemään tapauksia. Tässä vaiheessa Maviin oli jo lähetetty käsiteltäväksi noin 350 tapausta rikkomusepäilyjä. Lisäksi määrä lähes kaksinkertaistui vuonna 2016. Tämän vuoksi on ymmärrettävää, että tapausten käsittely on viivästynyt.

Lisäksi Mavi haluaa tuoda esiin sen, että ELY- keskus on suorittanut tarkastuksia (toimisto- ja valvontajärjestelmien) vasta monta kuukautta (jopa 8 kk) sen jälkeen kun asianomaisen tekemä rikkomus (teko) on tapahtunut. Vasta tämän jälkeen asia on lähetetty Maviin käsiteltäväksi. Näin ollen tapaus on jo ELY-keskuksesta lähetettäessä ollut huomattavan kauan käsittelemättä ja näin ollen viivästyksen ovat vaikuttaneet myös muut syyt kuin Mavin käsittelyaika.

2) **20 a §.** *Ennakoilmoitus lohenkalastuksessa.*

Lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi pykälä, jolla säädettäisiin lohta kalastavan aluksen päällikön ennakoilmoitusvelvollisuudesta kutakin kalastusmatkaa koskien.

Mavi ei vastusta muutosta, mutta tuo esiin samalla sen näkökohdan, että rikkomusten määrä voi huomattavasti lisääntyä, varsinkin jos asiasta ei ole etukäteen tiedotettu kalastusalueiden päälliköille hyvin. Mavissa ei ole lisäresursseja mahdollisten rikkomustapausten viivyttömään käsittelyyn. Tämä voi aiheuttaa käsittelyyn jonoja.

Lisäksi esityksen mukaan lohen kalastuksen ennakoilmoitukset olisi mahdollista tehdä myös puhelimitse. Maaseutuviraston mukaan erityisesti näissä tapauksissa valvontaviranomaisen olisi varmistuttava siitä, että dokumentointi puhelujen osalta on mahdollista, koska teoista voi aiheutua rikkomusmaksu ja siltä osin kaikki puhelutiedot tullee olla dokumentoituna ja myös jälkikäteen selvitettävissä.

3) **21 §.** *Alle kymmenmetrisen kalastusalueen kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset*

Tältä osin Mavi tuo esiin näkemyksen siitä, että jo tällä hetkellä paperisia ilmoituksia antavat toimijat ovat kritisoineet lyhyttä ilmoitusten antamisen jättöaikaa (48 h) sekä sitä, että postitse lähetettävät ilmoitukset eivät ehdi ajoissa perille johtuen siitä, että kalastajat ovat paljon merellä eikä postilaatikoita ole helposti lähettyvillä. Tämän vuoksi postitse lähetettävät ilmoitukset ovat olleet monesti myöhässä ja myöhästymisistä on määrätty Mavissa rikkomusmaksuja. Aiheuttaako nyt suunniteltu muutos myös edellä esitetyn kaltaisia seurauksia? Jos muutos aiheuttaa sen, että kalastajat eivät ehdi jatkossakaan lähettää ajoissa nyt muutoksen kohteena olevia ilmoituksia postitse, näistä tultaisiin määräämään myös rikkomusmaksu Mavissa. Tuoko suunniteltu muutos joustavuutta nykyiseen menettelyyn? Edelleen Mavi painottaa myös tämän muutoksen osalta sitä, että kalastajille on selvästi tiedotettu asiasta.

Ylijohtaja

Antti-Jussi Oikarinen

Lakimies

Kati Möttönen